

Verdensmål 8 i arbejde

- Arbejdsmarkeder der skaber bæredygtig udvikling

P R O G R A M

Arbejdsmarkedsconsortiet: 20. november 2018

Konferencen afholdes med støtte fra Udenrigsministeriet

Program

- 9.30** **Registrering & kaffe**
- 10.00** **Åbning af konferencen**
Moderator **Kurt Strand**
- 10.10** **Velkomst v/de tre konsortie-partnere**
Lizette Risgaard, Formand LO og Ulandssekretariatet
Tina Christensen, Næstformand 3F
Thomas Bustrup, COO og Direktør, Dansk Industri
- 10.25** **Danmarks fokus på bæredygtig, inklusiv vækst i udviklingslande**
Ulla Tørnæs, Minister for udviklings samarbejde
- 10.40** **Key Note Speech**
Guy Ryder, Generaldirektør ILO
- 10.55** **Refleksioner ved Arbejdsmarkedskonsortiet**
- 11.15** **Pause**
- 11.45** **Cases fra det globale syd**
Gladys Rojas, Faglig repræsentant, SITRASOACON,
(lokal beklædningsfagforening) Honduras
Maung Maung, Præsident for CTUM (LO), Myanmar
Flora Mutahi, CEO, Melvin's Tea og bestyrelsesmedlem, FNs Global Compact
- 12.35** **Vækst i udviklingslandene – med danske værdier**
Niels Østerberg, Direktør for Orana
- 13.00** **Frokost**
- 13.50** **Markedsplads**
Deltag i debatten på to ud af 12 spændende stande, der stiller skarpt på, hvordan arbejdsmarkedets parter bidrager til bæredygtig udvikling.
- 15.10** **Opsamling fra markedspladsen**
- 15.30** **Drinks og netværk**

Lizette Risgaard

Formand for Landsorganisationen (LO), Ulandssekretariatets formand

Lizette Risgaard har været formand for LO siden 2015 og før det, næstformand. I 2019 bliver hun formand for den nye sammenslutning af LO og FTF, Fagbevægelsens Hovedorganisation.

Lizette Risgaard er uddannet kontorfunktionær og har taget forskellige lederuddannelser samt en Master i Offentlig Administration. Hun har været formand for HK/Service og næstformand for LO i Storkøbenhavn samt bestridt andre tillidshverv inden for fagbevægelsen gennem hele sin karriere. Hun er vicepræsident i International Faglig Sammenslutning og har forskellige bestyrelsesposter, bl.a. i ATP og LD. Hun sidder desuden i overenskomstnævnet og arbejdsretten.

Tina Christensen

Næstformand 3F

Tina Christensen er næstformand i 3F, der med 275.000 medlemmer er Danmarks største fagforbund og organiserer arbejdere indenfor industri, byggeri, transport, offentlig service, privat service - hotel og restauration, samt landbrug.

Tina Christensen startede sin faglige karriere i 1994 som tillidsrepræsentant på et botilbud i Slagelse kommune. I 1998 blev hun formand for Kvindeligt Arbejderforbund Slagelse, og senere 3F Slagelse, før hun blev forhandlingssekretær og næstformand i 3F's Industrigruppe. Hun blev valgt til forbundets næstformand i 2016 og sidder i spidsen for 3Fs internationale udvalg med ansvar for 3Fs arbejde med EU og international solidaritet og udvikling.

Thomas Bustrup

COO/Direktør DI

Thomas Bustrup blev udnævnt til Direktør i Dansk Industri (DI) i 2008 og COO i 2017 og er medlem af en række bestyrelser. Han startede i DI i 1996. Han er Cand Polit. fra Københavns Universitet og har gennemført en PLD (Program Leadership Development) på Harvard Business School, USA.

Thomas Bustrup har arbejdet med iværksætteri og internationalisering af danske virksomheder i EU og globalt. Fremme af de bedste rammevilkår for danske virksomheders vækst har været én af hans mærkesager, og han har støttet virksomheders adgang til nye markeder i hele verden. Ydermere, har han mange års erfaring i at varetage danske virksomheders politiske interesser i EU. Han har også omfattende erfaring med både handels- og udviklingspolitik.

Ulla Tørnæs

Minister for Udviklingsamarbejde

Ulla Tørnæs, medlem af partiet Venstre, har siden november 2016 været Minister for Udviklingsamarbejde. Hun er født i Esbjerg, som datter af fiskeskipper og fhv. minister Laurits Tørnæs og direktør Katty Tørnæs, og er uddannet erhvervsproglig korrespondent.

Ulla Tørnæs påbegyndte sin politiske karriere under studietiden, og kom i Folketinget for første gang i 1994. Hun har fungeret som Undervisningsminister (2001-2005), Minister for Udviklingsbistand (2005-2010), samt for Uddannelse og Forskning (2016), samt været medlem af Europa Parlamentet for Venstre i perioden 2014-16.

Guy Ryder

Generalsekretær, Den Internationale Arbejdsorganisation ILO

Guy Ryder blev valgt som Generalsekretær for Den Internationale Arbejdsorganisation ILO i 2012, og startede sin anden valgperiode i 2017. Han har haft en række stillinger i ILO inklusiv stillingen som Administrerende Direktør for Arbejdsstandarder og Grundlæggende Principper og Rettigheder på Arbejdspladsen. Han blev valgt som Generalsekretær for Den Internationale Faglige Sammenslutning (IFS) i 2006, en post han varetog indtil 2010.

Hr. Ryder er kandidat fra Liverpool Universitet (Social- og Samfundsvidenskab) og fra Cambridge Universitet (Latinamerikanske Studier). Han mener, at ILO's Anstændigt Arbejde dagsorden, der er centreret om jobs, social sikkerhed, rettigheder og social dialog, er nøglen til at tackle de store udfordringer ved fattigdom, ulighed, og til at opnå bæredygtig udvikling. Han arbejder for at skabe politisk sammenhæng om disse og andre spørgsmål, der har indflydelse på arbejdslivet, og arbejder for at skabe et arbejdsliv baseret på social retfærdighed.

Gladys Rojas

Fabriksarbejder og fagforeningsrepræsentant, Honduras

Gladys Rojas er syerske på tøjfabrikken Southern Apparel Contractors i Honduras. Hun er arbejdsmiljørepræsentant og bestyrelsesmedlem i fabrikkens fagforening SITRASOACON. Hun har en marketinguddannelse, er underviser og arbejder med styrkelse af kvindelige ledere, ligestilling, løn og produktivitet, privatøkonomi, forebyggelse af HIV-Aids mm.

Gladys Rojas har arbejdet på fabrik siden hun var 14 år. Hun har været medlem af fagforeningen i 15 år og er i dag med til at forhandle overenskomst på fabrikken. Hun har været en af drivkræfterne bag dannelse af et netværk for fagforeninger i eksportzonerne, som har forhandlet en treparts-aftale for sektoren. Hendes indsats har givet arbejderne bedre løn, adgang til gode boliglån, børnepasning og sundhedsklinikker i samarbejde med virksomheden.

Maung Maung

Formand for CTUM, Myanmar

Maung Maung er formand for Landsorganisationen (LO'en) CTUM i Myanmar, der repræsenterer 750 fagforeninger og 64.570 medlemmer. På grund af militærstyrets forbud mod fagforeninger flygtede han i 1988 til Thailand, hvor han levede i eksil i 24 år. Fra sit eksil i Thailand etablerede han i 1991 sammen med en række landsmænd, det som i dag er blevet til landsorganisationen CTUM. Maung Maung vendte tilbage til Myanmar i 2012 og fik i 2015 CTUM formelt anerkendt som Landsorganisation.

Flora Mutahi

Administrerende Direktør for Melvin's tea, Kenya

Grundlægger og administrerende direktør for Melvin Marsh International Ltd, Kenyas største teproducent. Hun er den nuværende formand for Kenya Manufacturing Association, og den første kvindelige formand siden starten for 57 år siden. Hun sidder i FN's Global Compacts bestyrelse.

Flora Mutahi har en B.Sc i økonomi og regnskab og en MBA fra University of Cape Town og har en passion for erhvervslivet hvor hun bl.a. er mentor for iværksættere - især kvinder. I 2017 startede hun et program i Kenya kaldet Women in Manufacturing (WIM) - et program med det formål at opfordre flere kvinder til at blive aktiv i privatsektoren.

Niels Østerberg

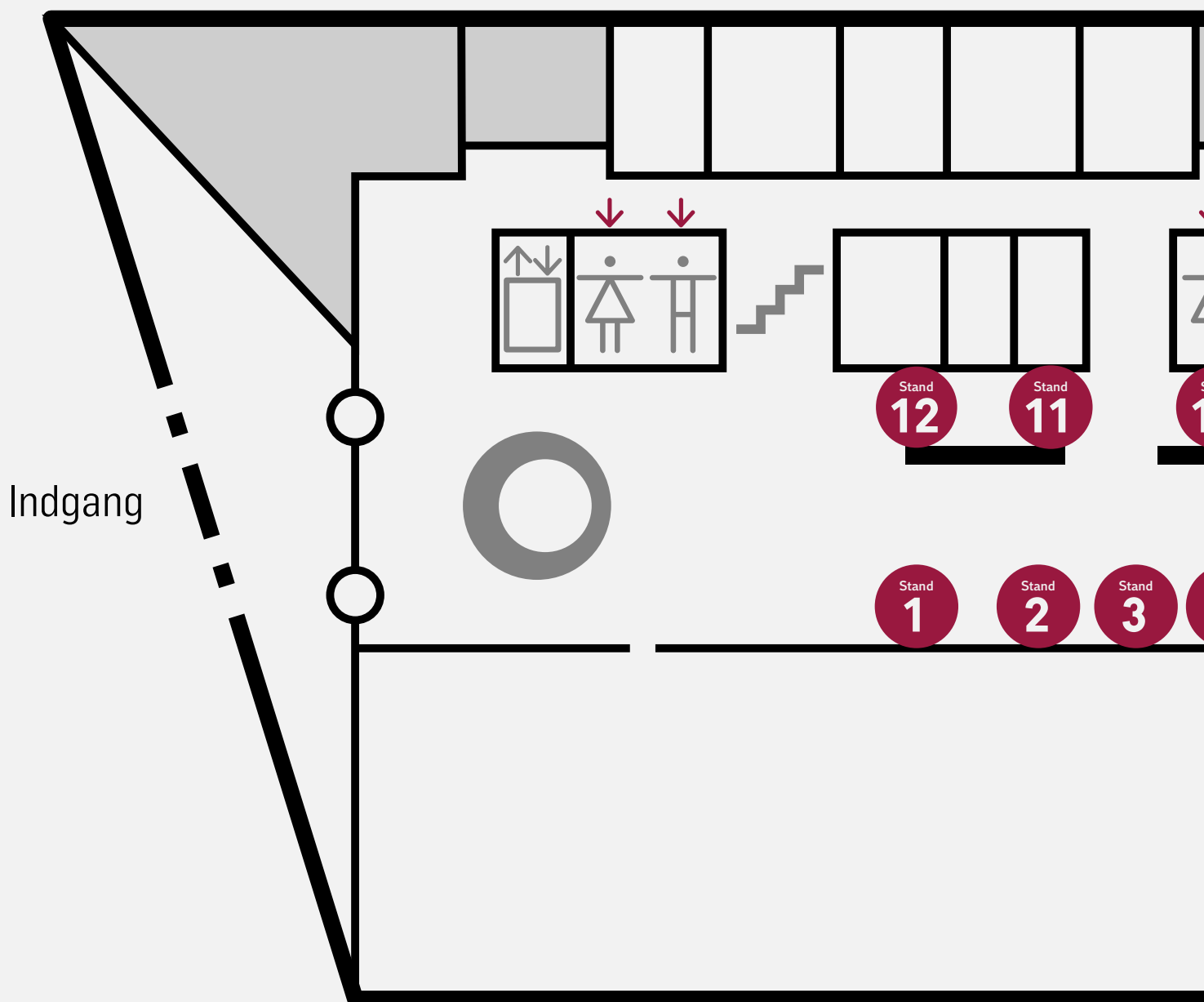
Direktør for ORANA

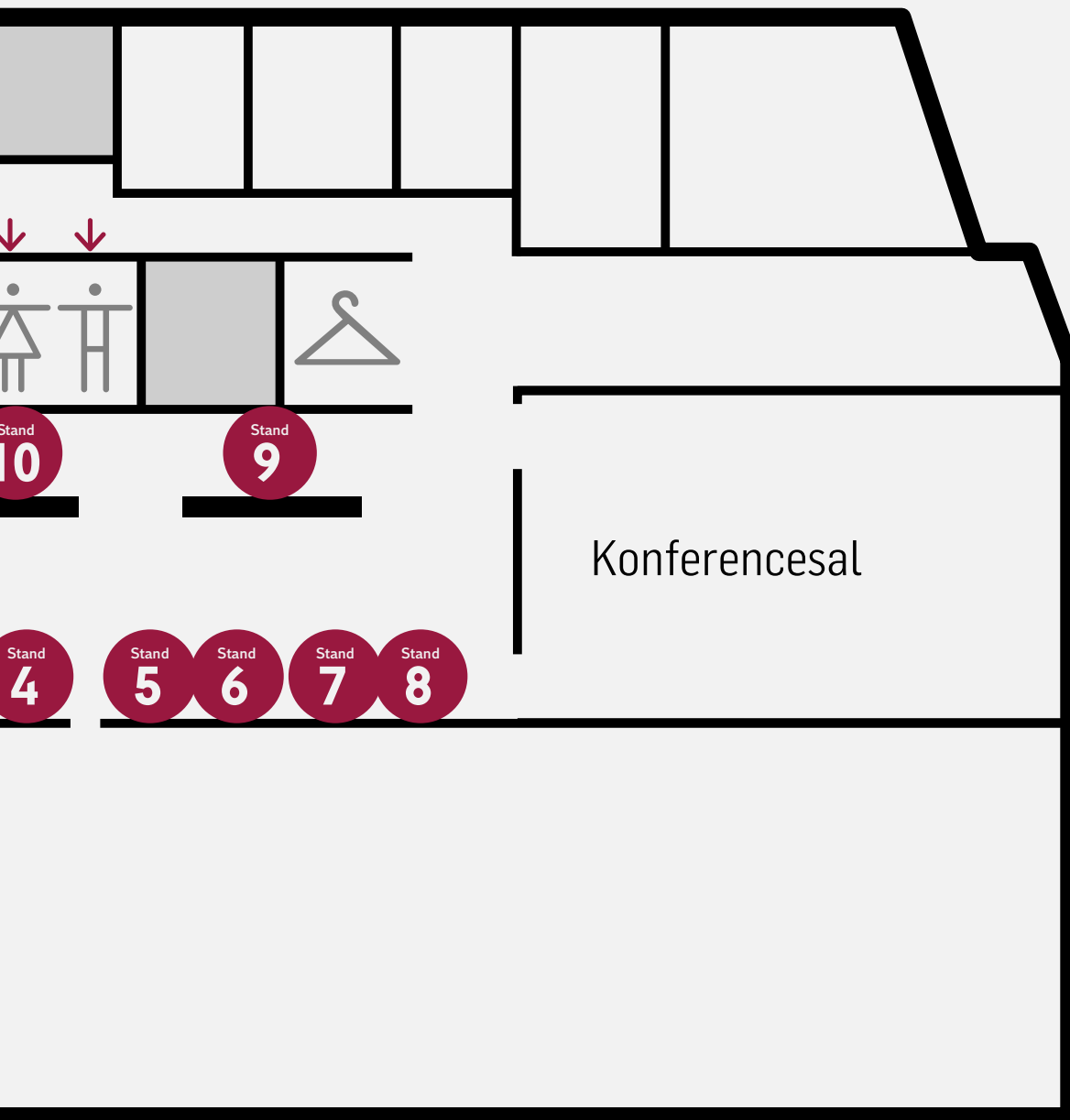
Niels Østerberg er direktør og ejer af Orana A/S. Han startede som kemiingeniør og blev senere udviklingschef hos Rynkeby Mosteri i 1981. I 1984 blev Niels Østerberg divisionschef med ansvar for salg og udvikling af koncentrater og anden industrifrugt.

I 1999 blev Orana en selvstændig enhed. I dag tæller Orana-koncernen datterselskaber i Canada, Dubai, Egypten, Hong Kong, Indien, Kenya, Malaysia, Sri Lanka og Vietnam. I 2014 udvidede virksomheden til at omfatte tre isbutikker under varemærket Osterberg Ice Cream; to i Danmark og en i Vietnam.

MARKEDSPLADSEN

STAND
1

At forhandle med multinationale selskaber: Er globale fagforenings-netværk svaret?

Det kan være en udfordring for lokale fagforeninger at forhandle overenskomster med multinationale selskaber. Ikke mindst i lande, hvor fagforeningsfriheden er under pres. På denne stand inviterer 3F til debat om hvordan fagforeninger bedst bliver klædt på til opgaven og hvilken rolle globale netværk og rammeaftaler kan have for at skabe ordentlige forhold for arbejdere i multinationale virksomheder.

Mød bl.a. den unge forhandler Oliver Orobio Diaz samt formanden Esteban Barboza fra fagforeningen SNTT i Colombia, som netop har forhandlet en overenskomst på plads med TC Buen – en del af APM Terminals koncernen. Du kan også møde repræsentanter fra andre havne i Latinamerika samt Havnearbejdernes landsklub under 3F.

Sprog: Spansk/ Dansk/ Engelsk

STAND
2

Fagforeningen gør forskellen: Vejen til ordentlige jobs i tøjindustrien i Honduras

I eksportzonerne i Honduras er det lykkedes fagforeningerne at forhandle bedre forhold. Det er blandt andet sket gennem dannelse af et netværk på tværs af eksportzonernes fabrikker, internationalt fagforeningssamarbejde og alliancer med forbrugerne i aftagerlande. På standen er der mulighed for at høre nærmere om forhandlingerne og om betydningen af kvindelige ledere i fagforeningerne. Vi vil også debattere om de gode erfaringer kan bruges i andre lande.

Mød syerske Gladys Rojas fra fabriksfagforeningen Sitrasoacon, der gennem fagligt netværk i eksportzonerne har forhandlet overenskomster og tre-parts aftaler, der har forbedret løn og leveforhold væsentligt.

Sprog: Spansk/ Dansk/ Engelsk

STAND
3

Faglærte unge for ordentlige job: Bæredygtig vækst i Sydafrika gennem faglig uddannelse

Sydafrikas befolkning er på 57 millioner med 46 procent unge under 25 år. Manglen på ordentlige jobs er et problem for samfundet og de mange unge, der i disse år kommer ud på arbejdsmarkedet. Samtidigt mangler virksomhederne kvalificeret arbejdskraft. Kun 14 procent af de unge, der starter på en erhvervsskole, gør uddannelsen færdig, mens kun 2,5 procent af en ungdomsårgang får et faglært job.

På standen kan du møde Tebatso Mokoena fra den sydafrikanske mine og bygningsarbejder fagforening NUM, samt en repræsentant fra den Sydafrikanske forening, National Business Initiative, til en snak om værdien af faglig uddannelse, og hvordan arbejdsmarkedets parter kan bidrage til uddannelsernes kvalitet, relevans og skabelsen af ordentlige jobs.

Sprog: Engelsk/Dansk

STAND
4

Flygtninge og arbejdsmarked i Mellemøsten:

Arbejdstagerrettigheder, organisering og overenskomst mod social dumping

Med millioner af syriske flygtninge står arbejdsmarkedene i nabolandene overfor store udfordringer. Flygtninge uden formel arbejdstilladelse er særligt udsatte for at blive udnyttet på et illegalt arbejdsmarked og det store arbejdsudbud fører til pres på lokale lønninger og arbejdsforhold.

Mød Wassim Rifi fra Bygningsarbejdernes internationale fagforbund BWI's Mellemøstkontor i Libanon. Han koordinerer bl.a. organisationens indsats for at integrere syriske flygtninge på arbejdsmarkedet i nabolandene. Han vil åbne debatten om, hvordan man kan undgå underminering af overenskomster og mindsteløn, og om hvordan teknisk uddannelse af flygtninge kan bruges til at forbedre deres levevilkår og give dem forudsætninger for at bidrage til opbygningen af deres hjemland når de vender tilbage.

Sprog: Engelsk /Dansk

STAND
5

Den offentlige sektors rolle:

Hvorfor er det vigtigt at investere i den offentlige i sektor, når man vil udvikle et bæredygtigt arbejdsmarked?

Mød repræsentanter fra FOA, BUPL, DLF, samt fra søsterorganisationer i Kenya, Filippinerne og Ghana.

Med standen ønsker Ulandssekretariatet at sætte fokus på, at den offentlige sektor er værd at investere i. Offentlige investeringer i den sociale infrastruktur betaler sig i forhold til udvikling af og kvalitet i offentlig service. Derudover sætter den offentlige sektor rammevilkårene for den private erhvervsudvikling, og derigennem har den offentlige sektor ud fra et udviklingsmæssigt perspektiv stor betydning for jobskabelse og bæredygtig økonomisk vækst. Investeringer i den offentlige sektor er på langt sigt en investering i børn, sundhed, uddannelse og dermed fremtidens arbejdsmarked.

Sprog: Engelsk

STAND
6

Praktik i udviklingslande:

Hvorfor er internationalt udsyn og solidaritet vigtigt for unge på tekniske skoler og professionsuddannelser?

Mød Dansk Metal og Ulandssekretariatet, og hør 8 unge fortælle om deres oplevelser som praktikanter på arbejdspladser i Tanzania.

Ulandssekretariatet samarbejder med danske fagforbund om at sende unge i praktikophold i lande, hvor de møder arbejdsforhold, der er helt anderledes, end de er vant til. Solidaritetsprojekterne understøtter bl.a. tekniske skoler og fagligt arbejde. På standen fortæller unge om deres vidt forskellige oplevelser som praktikanter på arbejdspladser i Tanzania, og vi diskuterer, hvorfor internationalt udsyn og solidaritet er vigtigt for de unge og de danske uddannelser.

Sprog: Dansk

STAND
7

Fagbevægelsens rolle i Myanmar:

Otte år efter starten på overgangen fra militærstyre til demokrati

Mød Maung Maung, og Khaing Zar, hhv. formand og kasserer/forbundsformand (tekstil) i Myanmar's Landsorganisation CTUM og hør, om fagbevægelsens rolle i udviklingen af et mere demokratisk, markedsbaseret og socialt inkluderende samfund.

Ulandssekretariatet ønsker at belyse, hvordan Landsorganisationen CTUM bidrager til den omfattende reformproces i Myanmar. Hvordan medvirker fagbevægelsen gennem social dialog og forhandling på to- og trepartsbasis til at forme et bæredygtigt arbejdsmarked? Og hvordan udvikler den tilbud og ydelser til medlemmerne, som grundlag for sikring af rettigheder og opbygning en stærk fælles stemme?

Sprog: Engelsk

STAND
8

Migration fra Asien til MENA:

Hvordan kan fagbevægelsen bidrage til en mere sikker migration og sikre bedre vilkår for migrantarbejdere?

Mød blandt andre Jørgen Juul Rasmussen, formand for Dansk EI-Forbund og Hind Benammar, repræsentant for den regionale organisation af Internationale Faglige Sammenslutning (IFS) i de arabiske lande, ATUC.

Med standen ønsker Ulandssekretariatet at vise de migrationstendenser og udfordringer, der er forbundet med migration fra Asien til MENA-regionen, både for afsender- og modtagerlandene. Konkret vil der være fokus på migration fra Nepal til Jordan. På den ene side giver migration mulighed for at skabe sig et ordentlig liv, men på den anden side indebærer migration en række risici i form af livsfarlige arbejdsforhold, usikre arbejdsvilkår og manglende håndhævelse af migrantarbejderes rettigheder. Samtidig påvirker migration arbejdsmarkedet i modtagerlande på en række punkter, som der også vil blive sat fokus på.

Sprog: Engelsk

STAND
9

Fra Filantropi til Forretning:

Erhvervslivets strategiske arbejde med bæredygtig udvikling

Debatter verdensmålene og hør konkrete eksempler på, hvordan Dansk Industri arbejder for at klæde danske virksomheder på til at omsætte verdensmålene til nye forretningsmuligheder.

Del dit forslag til hvilket Verdensmål danske virksomheder skal fokusere på når de tager ud i verden. På standen kan du høre om Dansk Industris projekt "Fra Filantropi til Forretning", der har til formål at give danske virksomheder indsigt, inspiration og værktøjer til at arbejde strategisk med verdensmålene og omsætte dem til forretning og flere danske arbejdspladser. Hør hvordan 21 virksomheder deltager i et målrettet udviklingsforløb hvor de bliver trænet i at forstå og omsætte verdensmålene til nye forretningsmuligheder.

Sprog: Dansk

Orana: Danske arbejdsforhold i udviklingslande

Hør om den danske virksomhed Oranas indsats for at skabe gode arbejdsforhold på deres fabrikker i blandt andet Vietnam og planer for en ny frisk frugt forarbejdningsfabrikken Kenya. Du kan også lytte til og deltage i debatten med repræsentant fra plantage og landarbejderfagforeningen i Zambia, (NUPAAW) Mutebele Kunda.

Den danske virksomhed Orana – som har datterselskaber i flere udviklingslande – arbejder målrettet med flere verdensmål bla. SDG 8. På standen kan du høre om hvordan virksomheden arbejder med empowerment af kvinder og hvordan kvinder kan blive i arbejdsstyrken – også når de bliver gift og får børn.

Sprog: Dansk/engelsk

Global Compact Network Denmark: Virksomhedernes rolle for anstændige jobs

Bliv klogere på sammenhængen mellem Globalt Compacts principper og FNs Verdensmål.

Global Compact Network Denmark vil give en præsentation om virksomheders rolle, de 10 principper i UN Global Compact, og hvordan disse principper hænger sammen med FN's Verdensmål. De første seks principper af UN Global Compact fokuserer på den sociale dimension af virksomhedsansvar, hvoraf menneskerettighederne er hjørnesteinen. Global Compacts arbejde med social bæredygtighed dækker også menneskerettighederne for specifikke grupper, som f.eks. arbejdere, kvinder, børn, oprindelige folk, handicappede samt erhvervslivets indvirkning på fattigdom.

Sprog: Engelsk

Markedsdrevne partnerskaber som motor for lokal udvikling: Danida Market Development Partnerships

Mød repræsentanter fra Bestseller, Dansk Initiativ for Etisk Handel, Folkekirkens Nødhjælp og Udenrigsministeriet og hør om konkrete partnerskaber mellem virksomheder, fagforeninger, og NGO'er i udviklingslandene, der kombinerer forretning og udvikling.

Sprog: Engelsk

DEN DANSKE MODEL I ARBEJDE FOR UDVIKLING

Af

Lizette Risgaard, Formand for LO, formand for Ulandssekretariatet

Tina Christensen, Næstformand for 3F

Thomas Bustrup, COO/Direktør i DI

Dansk Industri (DI), Ulandssekretariatet og 3F er gået sammen om et unikt partnerskab, der skal bruge Den Danske Models succes til at løfte FN's verdensmål i udlandet.

Danmarks udviklingspolitiske strategi, der blev vedtaget i 2017, lægger op til i højere grad at inddrage private aktører. Arbejdsmarkeds- og erhvervsorganisationer fremhæves som relevante partnere. Målet er, at de offentlige bistandsmidler i større omfang end hidtil anvendes til at mobilisere viden, netværk, kompetencer og privat finansiering.

Med strategiens egne ord vil regeringen i partnerskab med danske arbejdsmarkedsorganisationer "fremme mere velfungerende arbejdsmarkeder i udviklingslandene baseret på arbejdstagerrettigheder og social dialog. Det er afgørende for at sikre nødvendige private investeringer, for jobskabelse og for at det lokale erhvervsliv udvikles."

DI, Ulandssekretariatet (fagbevægelsens udviklings- og bistandsorganisation) og 3F har taget udfordringen op - helt bogstaveligt - og skabt et partnerskab. Vi kan sammen gøre en forskel, fordi vi har mere end 100 års erfaringer fra det velorganiserede danske arbejdsmarked med ordnede forhold for både virksomheder og lønmodtagere.

Vores tradition for dialog, den gensidige respekt og viljen til kompromis og fælles løsninger er bedre udviklet end i mange andre lande. Vi er modparter, der samarbejder professionelt med hinanden. Netop derfor kan vi tilbyde unik erfaring til de mange udviklings- og vækstlande, som står over for nogle strategiske valg med hensyn til samfundsudvikling og værdigrundlag. Også når det gælder udviklingen af arbejdsmarkedet. Denne danske model - med et systematisk samarbejde mellem arbejdsgivere og lønmodtagere - har sikret os både velstand, virksomheder med stærk konkurrenceevne, god beskæftigelse og stabilitet på arbejdsmarkedet.

Vores erfaringer og traditioner kan dog ikke bare eksporteres og kopieres. Der er ikke tale om systemeksport i traditionel forstand.

Men netop fordi vi kender værdien af et fælles ansvar på det danske arbejdsmarked, kan vi sammen bidrage mere effektivt til bedre social dialog, arbejdstagerrettigheder og rammevilkår for virksomhederne i en række af klodens fattigere lande. Vores tætte relationer til

søsterorganisationer på hver sin side af arbejdsmarkedet i udviklingslandene gør det også muligt at vise, hvordan en fælles indsats kan skabe resultater til gavn for begge parter. Det er det, der gør samarbejdet så unikt i forhold til andre lande og sammenlignet med organisationer, der ikke selv er aktører på arbejdsmarkedet.

Den brede politiske aftale om en reform af Danmarks udviklingsbistand sætter stærkere fokus på vækst og beskæftigelse. Det blev afsættet for os, og Udenrigsministeriet har anerkendt perspektiverne i vores samarbejde og valgt os som ét af 17 strategiske partnerskaber til at løfte en prioriteret del af Danmarks udviklingsindsats i de kommende år.

Vores erfaring peger på, at vi som trekløver vil kunne assistere fattigere lande med at udvikle mere velfungerende arbejdsmarkeder med anstændige jobs, bedre rammevilkår for virksomheder og organisationer og gensidig respekt. Ordentlige jobs er et effektivt middel mod fattigdom, børnearbejde og konflikter. Hvis ikke der skabes bæredygtige virksomheder og jobs til de millioner af unge i udviklingslandene, hvordan skal de så tro på en fremtid i deres hjemlande?

Gennem samarbejde mellem de danske parter og vores respektive kolleger i udviklings- og vækstlande kan og skal vi skabe udvikling lokalt, der kan give et nationalt løft til glæde for både virksomhederne og ikke mindst de svageste lønmodtagere på arbejdsmarkedet.

Ofte vil der være behov for en målrettet indsats for at skaffe bedre forhold for især kvinder og unge - i nogle lande urimeligt unge - medarbejdere, herunder oplyse dem om deres rettigheder på arbejdsmarkedet.

Det kan eksempelvis være bedre rammer for arbejdsmarkedsrelevante og gode erhvervsuddannelser, som Danmark understøtter i Sydafrika. Eller indsatsen for en hårdt tiltrængt social dialog i eksempelvis Myanmar. Vi vil også samarbejde for at skabe et større udbud af erhvervsuddannelser og ordentlige jobs til de mange migranter og flygtninge i Mellemøsten.

Både DI og LO/FTF-fagbevægelsen har gennem en årrække været engageret i internationale projekter i udviklingslande og derigennem høstet nyttige erfaringer. De tre parter i samarbejdet har samtidig et omfattende netværk i mange lande og internationale organisationer.

I fællesskab vil vi arbejde for at styrke arbejdsmarkedets organisationer i udviklingslande, fordi stærkt samarbejde og indgåelse af bindende aftaler forudsætter, at organisationerne er stærke og repræsentative. Overskriften for vores indsats vil være en række af FN's verdensmål - og især det ottende mål om jobvækst, anstændigt arbejde og bæredygtig vækst.

Afhængig af forholdene i det enkelte udviklingsland vil vægten naturligt blive lagt på henholdsvis forbedrede rammebetingelser for den private sektor og fagbevægelsen og/eller den offentlige sektor samt videreudvikling af konkurrencedygtige, socialt og miljømæssigt ansvarlige virksomheder.

Desværre er en række nationer præget af korrupsion, bureaukrati og lang sagsbehandling, dårligt arbejdsmiljø, et meget stormasket socialt sikkerhedsnet og udbredt fattigdom.

Det er i den sammenhæng væsentligt at understrege, at den sociale dialog ikke blot foregår gennem tillid, dialog og aftaler mellem arbejdsmarkedets to parter – men også ved trepartsaftaler, hvor parterne sammen med nationens regering udviser vilje til samarbejde og forpligtende aftaler.

Dermed vil vores bidrag og indsats – om end den er målrettet arbejdsmarkedsforhold – klart understøtte de demokratiske kræfter i landene.

Vi er overbevist om, at det unikke partnerskab mellem fagbevægelsen og DI i udviklingslande også vil understøtte dansk erhvervslivs virke i disse lande. Hvad enten der er tale om produktion, levering af service- og rådgivningsydelser eller marketing- og salgsaktiviteter, er det væsentligt, at danske virksomheder også internationalt bidrager til en positiv og ansvarlig udvikling.

Her vil indsatsen fra DI, 3F og Ulandssekretariatet kunne understøtte danske virksomheder som rollemødel for såvel andre internationale, som nationale virksomheder.

Et eksempel er den fynske virksomhed Orana, som i deres datterselskaber i Vietnam, Indien, Egypten m.fl. lande ønsker at vise, hvordan ansvarlig virksomhedsdrift og positiv social udvikling kan kombineres med konkurren-

cedygtig erhvervsaktivitet; hvordan de i deres daglige virke arbejder for at praktisere FN's verdensmål konkret.

Partnerskabet mellem DI, 3F og Ulandssekretariatet bidrager til den mere langsigtede udviklingsindsats. Kapacitetsopbygning tager ganske enkelt tid. Indsatsen vil også undervejs være udsat for risici og minefyldt farvand.

Vi vil undervejs skulle arbejde sammen med repræsentanter for fagforeninger, arbejdsgiverorganisationer og regeringer, som ikke er opvokset med de danske samfundsværdier. Er man ikke villig til at indgå i den virkelighed, bliver det særdeles vanskeligt at bidrage konstruktivt til en positiv proces i klodens vækst- og udviklingslande.

Uanset dette påtager vi os gerne en ledende rolle inden for den danske indsats for Verdensmål 8. Det gør vi, fordi vi mener, vi har nogle unikke erfaringer og ekspertise, der ikke er til at komme udenom i arbejdet med at realisere dette verdensmål.

Vi præsenterer nogle meget konkrete erfaringshistorier for den danske offentlighed på en konference i København om Verdensmål 8 den 20. november. Blandt andet fra danske virksomheder, fra arbejdsgivere inden for te-producenter i Kenya og faglige ledere fra industrien i Honduras og Myanmar.

Ofte skal man et godt stykke væk fra de hjemlige egne for at opdage, hvad man virkelig værdsætter. For danskere er det eksempelvis rugbrød, skiftende vejrlig og ikke mindst et samfund uden voldsomme sociale skel.

Sådan er det også for mange af os, der til daglig nyder godt af de ordnede forhold og samarbejdet på et velorganiseret arbejdsmarked samt en offentlig sektor, der bl.a. leverer infrastruktur, forskning og uddannelse, børneinstitutioner og ældrepleje mv. Vi (gen)opdager derfor også de store fordele ved den danske arbejdsmarkeds- og samfundsmodel under fremmede himmelstrøg.

Så selv om vi hverken forestiller os systemeksport eller bedrevidende erfaringsformidling, vil vi i udviklings- og vækstlande arbejde hårdt for at udbrede kendskabet til de positive danske arbejdsmarkedserfaringer med respektfuld social dialog, arbejdstagerrettigheder og vilje til kompromis. Samt aftaler, der holder, indtil de – som planlagt – skal genforhandles.

